

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRPS/102/2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

224/2011. (VIII. 31.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2011. február 25-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárást** a 2011. augusztus 31-jén megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

m e g s z ü n t e t i .

A vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor.

A panaszosnak az áttétel ellen előzetesen bejelentett tiltakozására figyelemmel azonban a Testület az eljárás megszüntetéséről döntött.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2011. február 25-én, elektronikus úton előterjesztett panaszbeadványában a rendőrség február 20-án 13 óra 30 perc körül fogantatosított intézkedését kifogásolta, és kérte, hogy ügyét a Testület vizsgálja ki. 2011. február 26-án a panaszbeadványát aláírásával ellátva postai úton is előterjesztette.

I.

1) A panaszos a panaszbeadványában előadta, hogy 2011. február 20-án délután 13 óra - 13 óra 30 perc körüli időpontban D. településen haladt át gépkocsijával, a főút felől érkezve. A vasúti átjáró zárva volt, mert jött a vonat. Várni kellett néhány percet, majd felnyitották a sorompót, és miután a vasúti jelzőlámpa fehérre váltott, elindult a városközpont irányába. Előtte ment egy fehér színű gépkocsi. Amint áthaladt a vasúti átjárón, arra lett figyelmes, hogy az előtte haladó fehér kocsit indexel és lehúzódik jobbra. A panaszos - mivel szabályosan ki tudta kerülni - balra indexelt, és megkezdte a kikerülést. Ekkor baloldaltól elé vágott egy

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

rendőrautó, mely nem szirénázott, de nem is villogott. A panaszos ekkor hirtelen jobbra kapta a kormányt és vészfékezett, hogy nehogy nekimenjen a járőrökcsinak.

Kiszállt két rendőr (egy nő és egy férfi). A nő lépett oda a panaszoshoz és közölte, hogy a panaszos szabálysértést követett el, mert átment a piros lámpán a vasúti átjáróban. A panaszos azt válaszolta, hogy biztosan nem ment át a piroson. A rendőr erre azt mondta, hogy a panaszos fizessen húszezer forint bírságot az elkövetett szabálysértés miatt.

Erre a panaszos közölte a rendőrrel, hogy nem fizeti meg a bírságot, mert nem követett el semmit. A rendőrök ezt követően arra akarták rávenni, hogy ismerje el a szabálysértést, mert akkor megúszhatja húszezer forint bírsággal.

A panaszos előadása szerint az intézkedő rendőrök az intézkedés során végig arrogánsan viselkedtek, lekezelő hangnemben beszéltek vele.

A panaszos továbbra sem ismerte el a szabálysértést, mint ahogy az előtte haladó fehér gépkocsit vezető férfi sem. A rendőrök közölték, hogy a közeli benzinkút kamerája felvette a szabálysértéseiket, és az fogja bizonyítani, amit a panaszos és a férfi tett.

A panaszos kérte, hogy mutassák meg a felvételt, de ennek nem tettek eleget, mondván majd meglátja.

Az intézkedő rendőrök ezt követően beültek a járőrökcsinába és ott kb. 5-10 percig a két sofőr okmányaival voltak elfoglalva. Amikor kiszálltak és visszaadták a panaszos iratait, azt mondták, hogy írja alá a papírjukat. A panaszos azonban erre nem volt hajlandó, mert véleménye szerint ő nem követett el semmit. Erre közölték vele, hogy „akkor ez most háromszázezer lesz”.

A panaszos kérte, hogy az intézkedő járőrök mondják meg a nevüket és az azonosító számukat. Továbbá kérte, hogy tájékoztassák arról, hogy a jövőben mi is fog ezután történni, és hová fordulhat a panaszával. A rendőrök azonban válaszra sem méltatták, beültek a kocsijukba.

A panaszos ekkor a fehér autót vezető fiatalemberrel kicserélte az adatait. A gépkocsiban utazó férje felírta a rendőrautó rendszámát. Az esetnek tanúja volt a mellette ülő férje és hatéves unokája is.

Ezután eljöttek a helyszínről, de a rendőrautó egy darabig ment utánuk. A panaszost nagyon megviselte az egész eset, évtizedek óta vezet balesetmentesen és még soha nem volt a rendőrséggel semmilyen dolga.

A szintén feljelentett fiatalemberrel később megbeszélték, hogy nem hagyják annyiban a dolgot, és panaszt tesznek a rendőrségen. Ide a panaszost a veje vitte el, mert a történetek annyira megviselték, hogy képtelen volt vezetni.

Fél 3-kor bementek közösen a fiatalemberrel a rendőrségre. Ott fogadta őket B. alezredes. Elpanaszolták a velünk történeteket, és kérték, hogy tegye meg a szükséges lépéseket, mert panaszt akarnak tenni. B. alezredes türelmet kért, mert nem az ő rendőrei voltak, akik feljelentették a panaszost és a férfit. Ezt követően a panaszos és a másik sofőr sokáig vártak, hogy megérkezzen az illetékes, hogy felvegye tőlünk a panaszbejelentést. Kb. 8-10 rendőr is

megfordult ez idő alatt, de egyikőjük sem az illetékes volt. Több mint egy óra várakozás után megelégtették a dolgot, és közölték B. alezreddel, hogy elmennek, és a panaszukat írásban a Panasztestületnél fogják megtenni. Az alezredes kérte, hogy maradjanak, de a másik gépkocsit vezető férfinak dolgoznia kellett, a panaszos pedig rossz idegállapota miatt nem akart a rendőrségen maradni egy percet sem tovább. Kimentek az utcára és elindultak a Polgármesteri Hivatal felé, ahol a panaszos veje a gépjárművet hagyta.

Az utcán utánuk kiabált egy fiatal civil ruhás férfi és ment vele B. r. alezredes is. Közölték, hogy a panaszos és a társa most megteheti a panaszát. Ezt mindketten elhárították, mondván vártak eleget és már közölték, hogy írásban kívánnak panaszt tenni a Panasztestületnél. A civil ruhás fiatal férfi ezt követően bemutatkozott: T. K. r. százados volt. Felszólította a panaszost és a fiatalembert, hogy menjenek vissza a rendőrségre, mert ott felírja az adataikat. A panaszos és a társa mondta, hogy ezt eddig is megtehették volna, de eleget tettek az utasításának. A r. százados rendőrség épületében elkérte a panaszos személyi igazolványát és a lakcímkártyáját, egy fehér lapra felírta a panaszos adatait, majd a fiatalembert is. Ezt követően azt közölte, hogy végzett, elmehetnek.

A panaszos még megjegyzi, hogy a gépkocsiban az unokáját szállította hátul, szabályosan, gyerekülésben. Soha nem sodorná őt ilyen veszélybe, hogy behajt egy hosszú, több sínpárral keresztezett átjáróba tilos jelzőkor. Megítélése szerint az intézkedés során alkotmányos jogai sérültek. A rendőrök gépjárműjükkel veszélyeztették testi épségét. Arra akarták rábírní, hogy olyan dolgot ismerjen el, amit nem követett el. Az egyenruhások nem azonosították magukat, a jogorvoslati lehetőségeiről nem tájékoztatták. A rendőrkapitányságon a panaszával nem foglalkoztak. Az utcáról történt bekísérésük is teljesen felesleges volt, hiszen adatait a rendőrök az intézkedéskor már rögzítették.

Mindezek alapján kérte a Testület vizsgálatát és kérte, hogy a Testület mellőzze az ügy áttételét a rendőrkapitánysághoz.

2) A panaszos 2011. március 29-én küldött beadványában arról tájékoztatta a Testületet, hogy kérése ellenére az intézkedést foganatosító A. Városi Rendőrkapitányság megindította a panaszeljárást, amelyben elutasító határozat született. A határozat ellen határidőben fellebbezéssel élt, és kérte az ügye áttételét a Testülethez.

II.

A panasz kivizsgálása során – a tényállás pontosabb megismerése érdekében – a Testület felvilágosítás-kéréssel fordult az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatának vezetőjén keresztül az intézkedő rendőrkapitányság vezetőjéhez, és kérte, hogy nyilatkozzanak a sérelmezett eseményekről.

A rendőrség a Testület felvilágosítás-kérésére 2011. április 7-én az alábbi iratokat bocsátotta rendelkezésre.

1) Az intézkedő rendőrök 2011. február 20-én kelt jelentésükben előadták, hogy szolgálatuk teljesítése során 2011. február 20-án 13 óra 21 perckor a szolgálati gépkocsival D. Település, P. utcában a főút felé haladtak, ahol a vasút átjáró előtt szabályosan a vasúti fénysorompó tilos jelzése miatt már megállt három személygépkocsi. A szolgálati gépjárművel megálltak mögöttük és vártak, mikor észlelték, hogy egy fehér színű Skoda Fábria személygépkocsi a

vasúti fénysorompó tiltó jelzése ellenére áthajt a vasúti átjárón a 8-as főút felől D. Település, P. utca irányába, majd ezt a gépkocsit követi egy Renault Clio típusú személygépkocsi. Ezt követően a szolgálati gépkocsi megkülönböztető fényjelzését bekapcsolták, és a két gépkocsi után fordultak.

A jelzésüket előbb Skoda Fábria sofőrje észlelte, és véleményük szerint tisztában volt vele, hogy szabálysértését követett el, mivel megállt a D. Település, P. utcában. Ezt követően a szolgálati gépkocsival szabályosan megelőzték a másik gépkocsit, majd őt szabályosan a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (továbbiakban: KRESZ.) 6.§ (2) bekezdés a) pontjának ab) alponjta szerint menet közben a megkülönböztető fényjelzést használó gépkocsiból, R. H r. törzsőrmester karja fel-le mozdításával megállásra szólította fel, aki a rendőri jelzésnek eleget tett, és megállt D. Település, P. utcában.

Ezt követően mindkét gépkocsivezetőt intézkedés alá vonták, az intézkedés megkezdésekor a Szolgálati Szabályzat alapján közölték a nevüket, beosztási helyüket, és hogy szabálysértés elkövetés miatt állították meg őket és intézkednek velük szemben, mivel a vasúti fénysorompó tiltó jelzése ellenére a vasúti átjárón áthajtottak. A férfi közölte B.B. r. főtörzsőrmesterrel, hogy meg se kérdezze, mert nem ismer el semmit, és nem is fog aláírni semmit, a „sorompó fehéren villogott”.

A panaszos elmondta, hogy tudja, hogy a „piroson jöttek át” és az előtte haladó is - ekkor a férfit utalt. Ekkor a panaszossal közölték, hogy felajánlanak neki egy 20.000 Ft-os helyszíni bírságot, melyet 30 napon belül kell feladnia, aki erre azt válaszolta, hogy elismeri a szabálysértés tényét. A szabálysértés megerősítette a gépkocsivezető mellett helyet foglaló férje is, aki közölte, hogy amikor felesége behajtott a piros jelzés ellenére a vasúti átjáróba, akkor megjíedt és még ő mondta neki, hogy most már mindegy menjen csak tovább, ne álljon ott meg.

Ezt követően mindkét rendőr az intézkedés alá vont gépkocsik elé állt az RK lapok rögzítése céljából. Ekkor a férfi gépkocsivezető odament a panaszos gépkocsijához és közölte vele, hogy ne ismerjen el semmit, mivel a bíróságon úgy is mindent megszüntetnek, nyugodtan panaszolja meg az ügyet és ne írjon alá semmit. Ekkor a panaszos közölte, hogy ne szabjanak ki a rendőrök neki bírságot, mivel ő a “fehéren” ment át, és nem ismeri el a szabálysértést, meg amúgy is van neki egy kolontári rendőr rokona, akihez most mennek és elpanaszolja neki a történeteket.

A rendőrök közölték az intézkedés alá vont személyekkel, hogy amennyiben nem ismerik el a szabálysértés tényét, úgy ellenük feljelentés tesznek, melyet tudomásul vettek. Az igazoltató lapok kitöltését követően a panaszos és a férfi nem írták alá azt, a panaszos férje pedig azt kiabálta ki: „Mit képzeltetek magatokról, hogy ilyenért baszogatjátok az embereket!” Ekkor a panaszos próbálta csitítani férjét, de sikertelenül. Ekkor ő is mondta többször, hogy rendőrhöz mennek és miért foglalkoznak velük a rendőrök.

Továbbiakban a másik gépkocsivezetővel is közölték, hogy cselekménye szabálysértést képez, ezért ellene feljelentést tesznek, ekkor ő elkezdte mondani, hogy a rendőrök meghazudtolják őt, mert ő nem követett el semmit, és ennek következményei lesznek, mivel ő jogász, és bíróságra fogja vinni az ügyet.

Az intézkedés befejezése előtt mindkét intézkedés alá vont személlyel közölték, hogy amennyiben a rendőri intézkedés ellen panasszal élnek, akkor panaszukat a Testületnél vagy rendőrkapitányságnál jelenthetik be. Mindkét járművezetővel közölni akarta B. B. r. főtörzsőrmester a saját és a kollegája nevét és jelvéyszámát, de egyikőjük sem akarta azt tudni, nem akarták azt rögzíteni.

Mindkét intézkedés alá vontnak visszaadták az irataikat és a helyszínről a D. Települési töltőállomásra befordultak, mivel a szolgálati gépkocsival a Torna-patak hídját követően álltak intézkedés közben (megkülönböztető fényjelzés használatával) és a továbbiakban nem akarták akadályozni a forgalmat. A történeteket „berádiózták” az A. városi Rendőrkapitányság Közrend csatornán az A. városi Rendőrkapitányság ügyeletesének. Ekkor látták, hogy az intézkedés alá vont férfi odament még egyszer a másik gépkocsinhoz, és a gépkocsivezetők a telefonjukat nyomkodták.

A töltőállomáson odament hozzánk S. Cs., aki megkérdezte a rendőröktől, hogy lehet valaki ilyen felelőtlen, hogy átmegy a vasúti fénysorompó tiltó jelzésén, főleg úgy, hogy szemből látja, hogy ott áll egy rendőrautó. Elmondta, hogy látta, hogy mindkét gépkocsi a tiltó jelzésen haladt át a vasúti átjárón, úgy, hogy azután nem sokkal a félsorompó lecsukódott.

Ezt követően meghallgatták B. J. L.-t, aki elmondta, hogy a töltőállomáson éppen végzett a tankolással, mikor látta, hogy két autó, áthajt a piros jelzés ellenére a vasúti átjárón, majd egy rendőrautó megállítja őket. Elmondta, hogy meg is jegyezte a benzinkutasnak, hogy ennyire nem lehet felelőtlen senki, hogy ilyet csinál, illetve, hogy a rendőrautót is látnia kellett az autósoknak, hogy ott állt vasúti átjáró túloldalán. Elmondta még, hogy a D. településről kihaladó sor már több másodperce a piros jelzés előtt állt, mikor a két autó áthajtott. Azt is elmondta, hogy ez őt nagyon felháborította, mivel véletlenül lehet szabályt szegni, de ilyet senki se kövessen el, és örül annak, hogy az ilyen szabálysértőkkel szemben intézkedtek a rendőrök.

A panaszos gépkocsijában a vezető melletti ülésen ült a férje, illetve hátul gyermekülésben egy 1-4 év közötti kisgyermek. A másik gépkocsiban nem volt utas. A két gépkocsivezető ellen szabálysértési feljelentés készült.

2) Az A. Városi Rendőrkapitányság szabálysértési feljelentésében a 2011. február 20-án 13 óra 23 perckor a panaszos ellen a KRESZ 39. § (3) bekezdésének c) pontjába ütköző és a 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet (továbbiakban: Szabs. r.) 45. § (1) bekezdése szerint minősülő szabálysértésének elkövetése miatt.

A tényállást a feljelentést készítő R. H. r. törzsőrmester az alábbiak szerint rögzítette. 2011. február 20-án 13 óra 23 perckor a szolgálata teljesítése során a szolgálati gépkocsival D. Település belterületén, a P. utcában a főút felé haladt, ahol a vasúti átjáró előtt, szabályosan a vasúti fénysorompó tilos jelzése miatt már megállt három személygépkocsi. A szolgálati gépjárművel megállt mögöttük és várt, amikor észlelte, hogy a panaszos gépkocsija, a vasúti fénysorompó tiltó jelzése ellenére áthajt a vasúti átjárón a főút felől a D. Települési P. utca irányába. Előtte egy másik, Skoda Fabia típusú személygépkocsi is a fénysorompó tiltó jelzésére hajtott át a vasúti átjárón. Ezt követően mindkét gépkocsivezetőt intézkedés alá vont a r. törzsőrmester és társa.

A panaszos elmondta, hogy tudja, hogy a “piroson jöttek át” és az előtte haladó is. Ekkor a panaszossal közölte, hogy felajánl neki egy 20.000 Ft-os helyszíni bírságot, melyet 30 napon

belül kell feladnia postán, aki erre azt válaszolta, hogy elismeri a szabálysértés tényét. A szabálysértést megerősítette a gépkocsivezető mellett helyet foglaló férje, aki közölte, hogy amikor felesége behajtott a piros jelzés ellenére a vasúti átjáróba, akkor megijedt és még ő mondta neki, hogy most már mindegy menjen csak tovább, ne álljon ott meg.

Az intézkedés során, míg a r. törzsőrmester a panaszost ellenőrizte az A. Városi Rendőrkapitányság ügyeletén keresztül, a másik gépjármű vezetője odament a panaszos gépkocsijához és közölte vele, hogy ne ismerjen el semmit, mivel a bíróságon úgy is mindent megszüntetnek, nyugodtan panaszolja meg az ügyet, és ne írjon alá semmit. Ekkor a panaszos közölte, hogy ne szabjon ki neki a r. törzsőrmester bírságot, mivel ő a „fehéren” ment át, és nem ismeri el a szabálysértést, meg amúgy is van neki egy K. település rendőr rokona, akihez most mennek, és elpanaszolja neki a történeteket.

A panaszossal ekkor a r. törzsőrmester közölte, hogy amennyiben nem ismeri el a szabálysértés tényét, úgy ellene feljelentést tesz, melyet tudomásul vett. Az igazoltató lapok kitöltését követően a panaszos és a másik gépjárművezető azt nem írták alá, a gépkocsiban utasként helyet foglaló férj azt kiabálta ki: „Mit képzeltek magatokról, hogy ilyenért baszogatjátok az embereket!” Ekkor a panaszos próbálta csitítani férjét, de sikertelenül. Ekkor ő is többször mondta, hogy rendőrhöz mennek és miért foglalkoznak a rendőrök velük.

Az intézkedés végén a panaszos iratait a r. törzsőrmester visszaadta, majd a történeteket jelentette a rendőrkapitányság ügyeletesének, akinek utasítására a fenti cselekményről külön rendőri jelentést készített.

A töltőállomáson odament a rendőrökhöz egy férfi (S. Cs.), aki kérdezte tőlünk, hogy lehet valaki ilyen felelőtlen, hogy átmegy a vasúti fénysorompó tiltó jelzésén, főleg úgy, hogy szemből látja, hogy ott áll egy rendőrautó. A rendőrök kérdésére a férfi elmondta, hogy látta, hogy mindkét gépkocsi a tiltójelzésen haladt át a vasúti átjárón, úgy, hogy azután nem sokkal a félsorompó lecsukódott.

Ezt követően a r. törzsőrmester meghallgatta B. J. L. tanút, aki elmondta, hogy a töltőállomáson éppen végzett a tankolással, mikor látta, hogy két autó áthajt a piros jelzés ellenére a vasúti átjárón, majd egy rendőrautó megállítja őket. Elmondta, hogy meg is jegyezte a benzinkutasnak, hogy ennyire nem lehet felelőtlen senki, hogy ilyet csinál, illetve, hogy a két autónak a rendőrautót is látnia kellett, hogy ott állt vasúti átjáró túloldalán. Kérdésre elmondta, hogy a D. településről kihaladó sor már több másodperce a piros jelzés előtt állt, mikor a két autó áthajtott. Azt is elmondta, hogy ez őt nagyon felháborította, mivel véletlenül lehet szabályt szegni, de ilyet senki se kövessen el, és örül annak, hogy az ilyen szabálysértőkkel szemben intézkednek a rendőrök.

Megjegyezni kívánja a jelentést készítő rendőr, hogy a panaszos mellett utasként a gépkocsiban férje és a jobb oldalon hátul, gyermekülésben egy 1-4 év közötti kisgyermek ült. A másik gépjármű vezetője ellen szintén szabálysértési feljelentés készült.

3) A 2011. március 9-én kelt tanúkihallgatási jegyzőkönyvben S. C. tanú előadta, hogy kb. három hete, hétfői napon ebédidőben fél egy - egy óra körül a D. település benzinkútra ebédet vitt a sógornőjének, s éppen búcsúzkodtak, mikor azt látta, hogy egy sötét színű Renault Clio és egy fehér színű Skoda típusú kombi gépkocsi a piros jelzésen áthalad. Ahogy a két gépkocsi áthaladt csukódott le a félsorompó. Majd látta, hogy a rendőrautó utánuk fordult és az erdészethöz megállították őket, majd intézkedni kezdtek.

Elmondja még, hogy ez a vasúti átjáró 15-20 másodperces késleltetéssel működik, három vagy négy sínpálya van az átjáróban, s mikor arra valaki ráhajt akkor még lehet, hogy fehéren villog, de mire átér már piros jelzést ad. Azt nem tudja megmondani, hogy most is ez történte, ő csak azt látta a benzinkútról, hogy a jelzés pirosat mutatott.

4) A 2011. március 9-én kelt tanúkihallgatási jegyzőkönyvben B. J. L. tanú előadta, hogy pontos dátumot nem tud mondani, de egy vasárnapi napon ebéd után N. településről ment volna K. településre a, azonban először bement D. településre tankolni. Átment a főúton, ahol piros volt a vasúti átjáróban a jelzés, majd fehérre váltott, ekkor áthaladt a vasúti átjárón, majd bement tankolni a benzinkúthoz.

Nekiállt tankolni, s mivel a kocsival úgy állt be a kútra, látta, hogy ismét piros a jelzés. Ekkor látott két gépkocsit áthaladni, majd hallotta, hogy egy rendőrautó hangjelzést adott. A rendőrautó a vasúti átjárón innen állt, nem igazán kellett a két gépkocsit üldözni, mert csak utánuk kellett fordulni.

A kútkezelőnek még mondta is, hogy ezek nem normálisak, hogy ott áll a rendőrautó és a piros jelzésen átmennek. A tanú ezen nagyon felháborodott. Ez az egész pillanatok alatt zajlott le.

Tankolás után a tanú a főútra ment vissza, ekkor haladt el a rendőrautó és a két megállított gépkocsi mellett. A két gépkocsit nem igazán figyelte, de azt látta, hogy az egyiket egy hölgy vezette (az első gépkocsiban), a másik mellett egy középkorú úr állt. Az egyik gépkocsi egy metálszürke színű volt, a másik, ha jól emlékszik, világos színű.

5) A 2011. március 22-én kelt tanúkihallgatási jegyzőkönyvben a panaszos férje előadta, hogy 2011. február 20-án a felesége vezette a gépkocsijukat, ő mellette ült, hátul pedig a hat éves unokájuk. Amikor unokájuk vagy unokáik velünk vannak, akkor és amikor ketten utaznak, akkor is úgy közlekednek, hogy mindketten figyelnek. Aznap is így volt. N. településről tartottak K. településre, s amikor a főút kereszteződéséhez értek, egyenesen szándékoztak továbbhaladni D. település felé, de több gépkocsi jött, így azokat elengedték. Látták, hogy éppen akkor halad el egy vonat Sz. város felé, és a vasúti jelző pirosat jelzett, a sorompó is lent volt. V. város felől is érkezett egy gépkocsi, aki szintén D. település felé fordult be. A kocsisor ekkor elment, és felesége is átment a kereszteződésen. A vasúti átjáró ekkor már szabad volt, a félsorompó is fent volt. Mindketten felnéztek és a vasúti fényesorompó fehéret mutatott, így felesége áthajtott a vasúti síneken. Mindketten jobbra és balra is elnéztek mielőtt áthajtottak. Amikor egyedül van a gépkocsiban a tanú, akkor is így tesz. Ennél a vasúti átjárónál, ha jól tudja, három sínpár is van, s a két sorompó között kb. 30 m a távolság.

Mivel elég széles, így ha még fehéret mutat a lámpa, akkor annyi késleltetés van a sorompó leeresztéséig, hogy még biztonságosan át lehessen érní a kb. 5 km/órás sebességgel. Amikor átértek a vasúti átjárón, már a vasútállomásra bevezető út után jóval állt meg jobbra az előttünk haladó személygépkocsi, melyet a felesége kikerült. A tanú ekkor bepillantott a tükörbe és látta, hogy a vasúti átjáró pirosat mutat, még halkán meg is jegyezte, hogy már megint piros. Haladtak be a város felé, mikor egyszer csak melléjük ért a rendőrautó, majdnem leszorította őket, bevágott eléjük, s villogtatott. A felesége leállította a kocsit, aztán odament hozzájuk egy rendőrnő, aki elkérte a felesége papírjait, majd úgy emlékszik, hogy már akkor is mondta, hogy a helyszíni bírság 20.000 Ft lesz. Amikor visszajött és hozta a

papírokat, akkor kérdezte a tanú feleségétől, hogy aláírja-e a 20.000 Ft-os helyszíni bírságot. Ő mondta, hogy nem, mert nem követett el semmit sem. Majd odament a másik rendőr is, ő is mondta, hogy helyszíni bírság lesz, ha nem írják alá, akkor feljelentés lesz és 300.000 Ft.

Kissé arrogánsak voltak, nem tetszett nekik a helyzet, hogy nem írja alá a felesége a papírt. Majd még a rendőr a távozásukkor visszaszólt, hogy van bizonyíték, mert a benzinkútnál lévő kamera felvette. Erre mondta a tanú, hogy állok elébe, ha a kamera azt felvette, hogy mikor beértünk az átjáróba, akkor pirosat jelzett a készülék.

Az eljárás alá vont kérdésére (panaszos) annyit még előad, hogy azt még elfelejtette mondani, hogy amikor a kereszteződéshez értek és megálltak a Stop táblánál, akkor piros volt a jelzés, s a vasúti átjáróban gépkocsik álltak.

6) A 2011. március 22-én kelt 19806/170-4/2011 szab. számú tanúkihallgatási jegyzőkönyvben a panaszos előadta, hogy a férje tulajdonát képező személygépkocsival közlekedett 2011. február 20-án a délutáni órákban. A gépkocsiban utasként foglalt helyet a panaszos férje, valamint unokája. N. településről D. település felé mentek.

A főút kereszteződéséhez érve elengedett egy A. város felől érkező személygépkocsit, mivel megállt a stoptáblánál. Balra kanyarodott előtte, s ezt követően ment át az útkereszteződésen. Amikor ráhajtott a vasúti átjáróra, akkor fehéren villogott a lámpa. Azt, hogy átváltott-e, amikor ő már a síneken volt, azt nem tudja, mivel nem nézett hátrafelé. Az előtte haladó jármű jobbra lehúzódt, ő ekkor szabályosan kikerülte. Nem látta a rendőröket, de ők elévágtak, leszorították az útról és köszönés nélkül odament hozzá egy rendőr, aki be sem mutatkozott. Elkérte az iratait, de sokáig tartott az egyeztetés. Aztán a rendőr visszament, visszaadta az iratait, majd mondta, hogy 20.000 Ft a bírság, mert a panaszos szabálysértést követett el, és kérdezte, hogy elfogadja-e a bírságot. A panaszos nem fogadta el, mivel véleménye szerint ő nem követett el szabálytalanságot. Utána odament a rendőr férfi kollégája, valamelyikük azt mondta, hogy ez a panaszosnak 300.000 Ft lesz, mert felvette a benzinkútnál lévő kamera. A panaszos azt felelte, hogy ez az állítás nevetséges, és szeretné látni a felvételt, ha a kamera valóban felvette az eseményeket.

Ezt követően hazavitte az unokáját. Hozzátette, hogy soha nem veszélyeztetné az életüket, nem menne át a piroson, 23 éve vezet, és még nem követett el semmi olyat, amiért megbüntetni kellene. Kérdésre elmondja, hogy az előtte haladt személygépkocsi vezetőjét nem ismeri.

7) Az A. Város Rendőrkapitányság 19060-105/1/2011 P. sz., 2011. március 21-én kelt határozatában a panaszolt intézkedéssel kapcsolatos rendőrségi panasz eljárásban a panaszt elutasította. Az indokolás rögzíti, hogy a D. Település Rendőrség szolgálatban lévő járőre 2011. február 20-án 13 óra 21 perckor vonta intézkedés alá D. Településen, a P. utcában, a vasúti átjáró város felőli oldalán a Skoda Fábria, és a mögötte haladó Renault Clio személygépkocsit.

Az intézkedésre okot adó körülmény az volt, hogy a rendőr észlelése szerint mindkét jármű a fényjelző készülék piros jelzése ellenére hajtott át a vasúti átjárón.

Miután a megkülönböztető jelzéssel ellátott jármű vezetője a két szabálysértő jármű után fordult, megelőzte őket, majd a megkülönböztető fényjelzés használata mellett karjelzéssel megállásra szólította fel a járművezetőket, melynek mindketten eleget tettek, a P. utcában.

Ezt követően mindkét gépkocsi vezetőjével szemben megkezdték az intézkedést, melynek során a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szó 67/2007 (XII.23.) IRM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) alapján közölték nevüket, beosztási helyüket, valamint azt, hogy milyen szabálysértés elkövetése miatt kerül sor az intézkedésre. A Skoda Fábria gépkocsit B. Gy., míg a Renault Clio személygépkocsit a panaszos vezette.

Az esetről készült rendőri jelentés alapján B. Gy. közölte az intézkedést vezető rendőrrel, hogy őt meg se kérdezze, mert nem ismer el semmit, és nem is fog aláírni semmit – állítása szerint a „sorompó fehéren villogott”.

A panaszos először elismerte a szabálysértés elkövetését, hajlandó volt elfogadni a felkínált 20.000 Ft-os helyszíni bírság kiszabását.

Adatainak rögzítése közben azonban B. Gy. odament a panaszoshoz, és közölte vele, hogy ne ismerje el a szabálysértés elkövetését, mivel a bíróságon ügyis mindent megszüntetnek”, nyugodtan „panaszolja meg, és ne írjon alá semmit”.

Ezt követően már a panaszos is úgy nyilatkozott, hogy nem fogadja el a bírságot „fehéren” ment át, nem ismeri el a szabálysértést, valamint megemlítette, hogy él K. Településen egy rendőr rokona, akihez éppen most mennek, elpanaszolja neki a történeteket.

Adataik rögzítését követően az intézkedő rendőrök közölték az intézkedés alá vont két személlyel, hogy ellenük szabálysértési feljelentéssel élnek, valamint megjelölték annak okát is. A járőrök B. Gy. ekkor arról tájékoztatta, hogy ő nem követett el semmit, és ennek következményei lesznek, Megemlítette továbbá, hogy jogász végzettségű, és „bíróságra fogja vinni az ügyet”.

Az intézkedés befejezése előtt az intézkedő járőrök mindkét intézkedés alá vont személlyel közölték, hogy amennyiben a rendőri intézkedés ellen panasszal élnek, akkor panaszukat a Független Rendészeti Panasztestületnél vagy az A. városi Rendőrkapitányságnál jelenthetik be.

Ezt követően, hozzávetőlegesen 14 óra 36 perckor a két személy és az általuk korábban hivatkozott rendőr ismerős, M. P. r. zászlós, megjelentek a D. Teleülési Rendőrség épületében, és panasszal kívántak élni a rendőri intézkedés ellen.

Az épületben a Megyei Rendőr-főkapitányság kihelyezett törzsének vezetője fogadta és hallgatta meg őket szóban, majd utasította az A. Városi Rendőrkapitányság ügyeletesét, hogy egy parancsnok azonnal menjen ki D. Településre, és vegye fel a panaszt.

Ezt követően az A. Városi Rendőrkapitányság közrendvédelmi alosztályának vezetője jelent meg a helyszínen, 2011. február 20-án 15 óra 36 perckor. A panaszosokkal lévő M. P. r. zászlós közölte vele, hogy mivel már másfél órája várnak, elmennek és panaszukat majd a „panasztestületnél” megteszik.

Az alosztályvezető kérdésére, hogy ő milyen vonatkozásban tartózkodik a helyszínen, M. P. közölte vele, hogy a panaszos az ő rokona, az anyósa. Ismételt kérdésre a panaszosok szóban előadták panaszuk tárgyát, igazolták magukat, de a panasz írásbeli rögzítésétől elzárkóztak, majd az órszobát elhagyták.

Figyelemmel az intézkedés alá vontak szóbeli nyilatkozataira – függetlenül attól, hogy tettek-e bejelentést vagy sem a Független Rendészeti Panasztestülethez – a rendőrség rendőri

intézkedés elleni panaszként értékelte a történeteket és emiatt közigazgatási eljárás keretében vizsgálta azt.

A közigazgatási eljárás szabályai szerint lehetőséget biztosítottak mindkét panaszosnak, hogy nyilatkozzanak az eljárás során, ezzel azonban egyikőjük sem élt, a kitűzött időpontban nem jelentek meg,

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) 51. §-a ebben az esetben lehetőséget biztosít a hatóság számára, hogy a rendelkezésre álló adatok (Jelen esetben az intézkedést végrehajtó rendőrszolgálat jelentése, a panaszt rögzíteni kívánó rendőr jelentése) alapján döntsön. Ezen adatok alapján megállapítható, hogy a KRESZ alapján (6. §) lehetőség van a panaszt tevő szerint intégetésnek tűnő megállításra, valamint megállapítható az is, hogy a két személy elkövette a szabálysértést. Emiatt feljelentéssel éltek a személyek ellen és ott tanúkat is megjelöltek.

A panaszosok által kifogásolt modortalan magatartást mibenlétére sem a panaszt tevők szóbeli meghallgatása során nem merült fel adat, sem rendőri jelentésekben nincs erre utalás, így azt érdemben vizsgálni nem lehetett.

8) T. K. r. százados 2011. február 20-án kelt jelentésében előadta, hogy aznap 14 óra 58 perckor az ügyletes tiszt hívta telefonon és afelől érdeklődött, hogy tudna-e segíteni egy panasz felvételében. A panaszt D. Településen kellett felvenni B. r. alezredes utasítására. Az ügyletes tiszttel közölte, hogy természetesen segít neki. (Erre egyébként azért volt szükség, mert az ügyletes tiszt lázas beteg volt.) Ezt követően a r. százados telefonon értesítette a D. Települési őrsparancsnokot, aki helyi lakos, és azt kérdezte tőle, hogy amennyiben otthon tartózkodik, a gyorsabb ügyintézés érdekében fel tudná-e venni ő a panaszt, de az őrsparancsnok – közlése szerint – már alkoholt fogyasztott. Ezután a r. százados gépjárművel lement D. településre, az őrs épületéhez, ahová 15 óra 36 perckor érkezett meg – ami lakóhelyétől 14, 6 km-re található.

Az épület bejáratánál találkozott M. P.-vel, aki korábban az A. Városi Rendőrkapitányság baleseti helyszínelője volt, és a r. százados tudomása szerint jelenleg a Budapesti Rendőr-főkapitányságon (továbbiakban: BRFK) teljesít szolgálatot. Ő annyit kérdezett a r. századostól, hogy ő-e az ügyletes tiszt, mire tájékoztatta, hogy nem, de amennyiben ő panaszt kíván tenni, azt ő fogja felvenni. M.P. közölte, hogy ne haragudjon a r. százados, de ők már másfél órája várnak – a vele lévő nővel és férfival együtt – és majd írásban a panasztestületnél megteszik a bejelentést, azonban most távozni fognak.

Ezt azonnal jelentette a r. százados B. r. alezredes úrnak, aki közölte a három személlyel, hogy a r. százados kifejezetten azért jött, hogy felvegye a panaszukat. Az M. P. társaságában lévő középkorú férfi erre annyit válaszolt, hogy ők már másfél órája várnak, és hivatkozott arra, hogy ezt a telefonja is alátámasztja, hiszen 14 óra 36 perckor hívta a feleségét, amikor az őrshez megérkeztek. Megjegyzi a r. százados, hogy ezt a férfi 15 óra 38 perc és 15 óra 40 perc körüli időben mondhatta, tehát maximálisan egy órája lehettek ott.

A személyek magatartásából ekkor már egyértelmű volt, hogy ők a panaszt nem fogják megtenni. A felszólításnak, hogy személyazonosságukat igazolják, minden további nélkül eleget tettek. A férfi még hozzátette, hogy ezt igyekezzek gyorsan végrehajtani, mert M. Városba kell mennie.

Konkrét rendőri intézkedés elmondásuk szerint kettőjüket érintette: a férfit és a panaszost. A férfit M. P. a sógoraként, a hölgyet anyósaként jelölte meg.

Ezután a két személyt megkérte, hogy nagy vonalakban tájékoztassák el, mi a panaszuk tárgya, mi az, amit sérelmeznek. Erre annyit közölt a férfi és a nő, hogy D. települési rendőrök megbüntették őket, mert átjöttek a vasúti átjáró tilos jelzésén, ám ők ilyen szabálysértést nem követtek el. A férfi elmondása szerint szabálytalanul, kézlegyintéssel állították meg őket a rendőrök és a modorukat is kifogásolta – konkrétumot azonban nem mondott. A r. százados tájékoztatta őket, hogy az általuk elmondottakról jelentést fog készíteni, amit tudomásul vettek. M. P. ismételt közölte, hogy a panasztestülethez fogja eljuttatni a beadványát (a körülményekből kifolyólag véleményem szerint a Független Rendészeti Panasztestületre gondolt), valamint közölte, hogy anyósát ő fogja képviselni az eljárás során, és át akart adni egy ezzel kapcsolatos meghatalmazást. A r. százados közölte vele, hogy erre nincs szükség, hiszen ezt a rendőri jelentéshez nem tudja most hozzácsatolni, a képviselői meghatalmazást pedig az eljárás bármely részében benyújthatja az eljárás lefolytató szervhez. Egyúttal arról is felvilágosította, hogy bizonyára tudomással rendelkezik arról, hogy a Független Rendészeti Panasztestület alkotmányos alapjogsérelem esetén fogja lefolytatni az eljárást. Amennyiben ilyet nem állapítanak meg, elsődlegesen kapitányságukat jelölik ki a közigazgatási eljárás lefolytatására.

Ezt követően mindhárom személy az örs épületét elhagyta.

B. r. alezredes utasítására a panaszt tevő személyekkel szemben intézkedő rendőrök jelentést készítettek. A r. százados jelentésében javasolta a közigazgatási eljárás megindítását a panasz kapcsán.

9) A kapitányságvezető 2011. március 30-án kelt válaszelevelében előadta, hogy az intézkedést végrehajtó rendőrök az intézkedésüket a jogszabályoknak megfelelően hajtották végre.

Az intézkedést végrehajtó rendőrök szolgálati egyenruhát viseltek, felsőruházatukon az új típusú „jóláthatósági átvevővel”, azon elhelyezve a jelvényüket. Az igazoltatásról nem rendelkeznek videofelvétellel. B. r. alezredes a városba telepített veszélyhelyzeti rendőri törzs vezetését látta el. A törzs működése az A. városi Rendőrkapitányságtól és a D. települési Rendőrőrstől függetlenül történik. A panaszosok megjelenésekor úgy ítélte meg, hogy mindenképpen a parancsnok foglalkozzon a problémával, ezért utasította az A. városi Rendőrkapitányság ügyeletesét, hogy az ügyeletes tiszt menjen a helyszínre és vegye fel a bejelentést.

Az A. városi Rendőrkapitányságon a hivatali időn túl az ügyeletes tiszt beosztást készenléti szolgálat formájában látják el, heti bontásban. A beosztott tiszt lázas megbetegedése miatt T. K. r. százados közrendvédelmi alosztályvezetőt kérte meg, 14 óra 58 perckor, hogy vegye fel a bejelentést, aki ennek eleget tett, és 15 óra 38 perckor A. városi otthonából D. településre érkezett, ahol az akkor hozzátétőlegesen egy órája várakoztak a panaszosok.

A r. százados igazolta magát, a panaszossal jelenlévő M.P. r. zászlós ismerte is, mivel korábban mindketten az A. Városi Rendőrkapitányságon teljesítettek szolgálatot, majd megkérte a feleket a személyazonosság igazolására – aminek eleget tettek. Az adatokat, mivel otthonról érkezett, valóban egy fehér lapra rögzítette, melyet később megsemmisített, a feljegyzett adatokat pedig egy jelentésbe foglalta.

A panasztevő ekkor már elállt attól, hogy megtegye a bejelentést, és azt hangoztatta, hogy majd a Panasztestülethez fordulnak. A r. százados közölte velük, hogy ezt megtehetik, valamint az adataik rögzítése jelenésbe kerül.

Ezt követően a rendőrkapitányság az intézkedő rendőrök és a r. százados jelentése alapján rendőri intézkedés elleni panaszként kezelte a történeteket, és közigazgatási eljárást indított. Erről a panaszost tájékoztatták, valamint megkísérelték meghallgatni őt, de ez nem vezetett eredményre, mert a meghallgatáson nem jelent meg. A panaszt 2011. március 21-én elutasították. A panasz kivizsgálásával párhuzamosan szabálysértési feljelentést tettek.

A benzinkúton olyan kamera, amely az átjárót rögzítené nincs, az intézkedésről készült felvétel nem áll rendelkezésre.

III.

A Testületnél szintén panaszt előterjesztő B. Gy. panaszbeadványában előadta, hogy 2011. február 20-án 13 óra és 13 óra 30 perc körüli időben a 8-as számú főúton közlekedett D. Településen keresztül T. város irányába a Skoda Fabia kisteher gépkocsijával. A D. városi vasúti átjáró kereszteződésben várakoznia kellett, mert a sorompó zárva volt vonatközlekedés miatt. Amikor szabad jelzést kaptak, bekanyarodott balra, majd a vasúti átjáró nyitott sorompójánál és a villogó fehér fényjelzésnél átment a vasúti átjárón. A forgalom az átjáróban folyamatos volt szemből is, mert sok kocsit gyűlt össze a zárva tartott sorompó miatt. A vasúti átjáróból kiérve arra lett figyelmes, hogy neki balról egy mellékúton álló rendőrautóból integet felé egy rendőr. Irányjelezett és megállt jobbra, az út szélén. A mögötte haladó világosbarna Renault pedig irányjelezett és elkezdett szabályosan kikerülni. A rendőrségi gépkocsi ekkor hirtelen nagy sebességgel elindult és a világosbarna Renault elé vágott és így megállásra kényszerítette azt. A Renault vezetője nagyot fékezett és lement jobb oldalra az útpadkára. A panaszos az egész szituációt nem értette. Azt gondolta, hogy a rendőrök azért integetnek, mert akarnak kérdezni valamit tőle. Ezért is állt meg segítő szándékkal. Nem tűnt a dolog rendőri megállításnak.

A rendőrautóból kiszállt két rendőr, egy nő és egy férfi. Hozzá a férfi ment oda, és közölte, hogy azért állította meg, mert átment a vasúti átjáró tilos jelzésén. B. Gy. erre azt válaszolta, hogy nem ment át a tilos jelzésen, ő a felemelt sorompónál, fehér jelzésen haladt át. A rendőr erre azt mondta, ha úgy lett volna, akkor nem állította volna meg. Tehát az az integetés a rendőrautóból lett volna az ő megállítása. B. Gy. kiszállt a kocsijából és közölte a rendőrrel, hogy nem hajlandó olyan dolgot elismerni, amit nem tett, és főképp nem hajlandó helyszíni bírságot fizetni. A rendőr ezt követően elkérte az iratait és beült a rendőrautóba és kb. 10 percig bent is maradt. Kérdésére, hogy mivel bizonyítják a szabálysértést, azt felelte a rendőr, hogy majd meglátja. A rendőrnő a másik autót vezető idős hölgyet győzködte a helyszíni bírság elfogadásáról. Az idős hölgy szintén nem ismerte el a szabálysértést. Etikátlan módon arra akarta rávenni a rendőr, hogy fogadja el a bírságot, mert jobban jár, mint a B. Gy., akit feljelentenek. Az idős hölgy ezen nagyon felháborodott, és közölte, hogy őt is jelentsék fel, de látni szeretné a felvételt. (Előtte az idős hölgyet azzal győzködte a rendőrnő, hogy a közelben található benzinkút biztonsági kamerája felvette az egész történetet, úgyhogy az majd mindent bizonyít ellene is!) A rendőrnő neki se mutatott semmit, beült, irataival a rendőrautóba és ott írt. Eközben B. Gy. beszélt a Renault-os hölgygel és kicserélték az adataikat. A hölgygel volt férje és unokája is a kocsiban.

A rendőrök végeztek az adatok felírásával és kiszálltak a kocsiból. A férfi odament a B. Gy-hez és közölte, hogy ha még mindig nem hajlandó elismerni, hogy a tilos jelzésnél hajtott át, akkor feljeleníti és írja alá a papírját. B. Gy. azt válaszolta, hogy tudomásul veszi a feljelentést, de a papírt nem írja alá, mert nem követett el semmit, közben egyre hangosabban vitatkoztak. A férfi hallotta, hogy a Renaultban utazók arra kérik a rendőröket, hogy mondják meg a nevüket és a jelvéyszámukat. Továbbá azt, hogy mondják meg mi lesz a további sorsuk, hol tehetnek panaszt, mert sok pontjában jogtalannak tartották ők is az egész eljárást. A rendőrök válasza se méltatva őket beültek a rendőrautóba. A gépjármű vezetője megbeszélte a Renault-os hölgygel, hogy nem hagyják annyiban a dolgot.

Később, 14 órakor telefonon megbeszélték, hogy panaszt tesznek a D. települési rendőrőrsön az intézkedés miatt. Az őrsre 14 óra 36 perckor mentek be. A hölgyet elkísérte a veje is, akit a panaszos is ismer. Előadták a panaszukat egy B. néven bemutatkozó alezredesnek, aki azt felelte, hogy nem az ő dolga a panaszfelvétel. A r. alezredes a türelmüket kérte, és bement egy irodába, hogy onnan intézkedjen. Nemsokára visszament és közölte, hogy az A. városi rendőrségtől fogja valaki felvenni a panaszt. Ezt követően több mint egy órát vártak. Szám szerint ez idő alatt nyolc rendőr is bement az épületbe, de egyik sem a panaszfelvevő volt. Mivel a B. Gy.-nek fontos céges ügyben el kellett utaznia nem tudott tovább várni. A panaszos sem akart tovább maradni, mert elég megviselt volt. Közölték B. alezredessel, hogy nem szándékoznak tovább várni, ezért elmennek. B. alezredes kérte, hogy maradjanak, mert hamarosan felveszik panaszukat. Erre azt mondta neki, hogy várt már eleget és nem tud tovább maradni, mert dolgoznia kell, a panaszát pedig majd megteszi írásban a Független Rendészeti Panasztestületnél.

Pontosan 15 óra 46 perckor jöttek el a rendőrségről. Az utcán indultak az autók felé, amikor utánuk kiabált, majd odament egy fiatal férfi és B. alezredes. Az utcán közölték, hogy a panaszosék most megtehetik a panaszukat. B. Gy. ismételten közölte, hogy lett volna erre már egy óra, és már nem szándékozik a panaszát itt megtenni, hanem a panasztestületnél. Erre közölte a fiatal férfi, hogy ő T. K. r. százados. Azt mondta, hogy menjenek vissza a rendőrség épületébe, mert felírja a személyi adataikat. A panaszos és társai ennek eleget tettek. Az épületben T. r. százados elkérte B. Gy. személyi igazolványát, és a jogosítványát, valamint a forgalmi engedélyét is. Felírta adatait, majd közölte, hogy a panaszos eltávozhat. A forgalmi engedély kivételével B. Gy. minden okmányt átadott, mert a forgalmi engedély az autójában maradt.

B. Gy. úgy érzi, hogy vele szemben jogtalanul jártak el. Nem követett el semmiféle szabálysértést. Nem mutatták be a rendőrök az állításukat igazoló dokumentumot, sem pedig bármiféle és bárki által készített felvételt, mellyel tisztázni tudta volna magát az alaptalan vád alól. Hiába próbálták elkérni a másik autóban utazók a rendőrök nevét, azonosítóját nem kapták meg. A jogorvoslati lehetőségekről sem tájékoztatták őket.

IV.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján az alábbi megállapításra jutott.

A Testület álláspontja szerint a rendőri fellépés érintette a panaszosnak a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (továbbiakban: Alkotmány) 2.

§-ában foglalt jogállamiság elvéből levezethető tisztességes eljáráshoz való jogát, illetve az 57. § (5) bekezdésben foglalt jogorvoslathoz való jogot, és az 54. § (1) bekezdése szerinti emberi méltósághoz való alapvető jogát és az abból levezetett testi épséghez való jogát, illetve az 59. § (1) bekezdése szerinti személyes adatok védelméhez fűződő jogát.

1) A Testületnek elsődlegesen abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a sérelmezett események vizsgálatára a hatásköre kiterjed-e.

A Testület hatáskörét az Rtv. szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése értelmében az, akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.

A panaszos a rendőrök fent ismertetett közlekedésrendészeti intézkedését, illetőleg a rendőrök ennek során tanúsított magatartását kifogásolta, amelyre a Testület hatásköre a Rtv. 92. § (1) bekezdés, illetőleg a 29. § alapján megállapítható.

Ugyanakkor a Testületnek az idézett jogszabályi előírás alapján nincs hatásköre annak megállapítására, hogy a panaszos magatartásával szabálysértést valósított-e meg, továbbá arra sem, hogy a panaszossal szemben indult szabálysértési eljárást felülbírálja.

2) A panaszos beadványa és a rendőrség rendelkezésre bocsátott iratok alapján tehát a Testület vizsgálta a szabálysértési feljelentést megelőző rendőri intézkedés (és az ennek keretében foganatosított igazoltatás) jogszerűségét és indokoltságát.

A rendőrség feladata az Rtv. 1. §-a értelmében a közbiztonság és a közrend védelme, az államhatár őrzése, a határforgalom ellenőrzése, az államhatár rendjének fenntartása, a terrorizmus elleni küzdelem és az e törvényben meghatározott bűnmegelőzési, bűnfelderítési célú ellenőrzés. A rendőrség az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében: szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében; közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el.

A Szabs.r. 45. §-a szerint a vasúti átjárón áthaladás szabályainak megsértését követi el az a járművezető vagy állathajtó, aki járművel vagy állatával (állataival) a közlekedési szabályok szerinti tilalom ellenére a vasúti átjáróba hajt, vagy azon áthajt.

A vasúti átjárót keresztező közlekedés szabályait a KRESZ 39. §-a rögzíti, eszerint a vasúti átjárót megközelíteni csak fokozott óvatossággal szabad. A vasúti átjáró megközelítésekor, illetve a vasúti átjárón történő áthaladás során eleget kell tenni a vasúti átjáró biztosítására szolgáló közúti jelzéseknek.

A vasúti átjáró előtt a törvényben szabályozott ábra szerinti jelzésnél, vagy a megállás helyét jelző útburkolati jel előtt meg kell állni, ha a teljes sorompót kiegészítő fényjelző berendezés, illetőleg a fénysorompó vagy félsorompóval kiegészített fénysorompó villogó piros jelzést ad [3) bekezdés c) pont].

Biztosított vasúti átjáróra járművel csak abban az esetben szabad ráhajtani, ha

a) a teljes sorompó mindkét sorompó rúdja nyitott véghelyzetben áll, és esetleges fényjelző és/vagy hangjelző berendezése jelzést nem ad,

- b) a fénysorompó vagy a felsorompóval kiegészített fénysorompó villogó fehér fényjelzést ad,
- c) a vasúti jelzőőr „Megállj” jelzést nem ad,
- d) a (2) bekezdésben meghatározott folyamatos áthaladásra lehetőség van.

A rendőrt terhelő intézkedési kötelezettségről az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik, ami szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A Szolgálati Szabályzat 3. §-ának (1) bekezdése tovább részletezi a fenti kötelezettséget, eszerint bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha ilyet hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli.

A panaszos, illetve a Testületnél szintén panaszt előterjesztő másik gépjárművezető (B. Gy.) úgy adta elő az eseményeket, hogy D. Településen haladtak át egymás mögött a gépkocsijukkal, a főút felől érkezve. A vasúti átjáró zárva volt, mert jött a vonat. Várni kellett néhány percet, majd felnyitották a sorompót, és miután a vasúti jelzőlámpa fehérre váltott, elindultak a városközpont irányába.

Ezzel szemben az intézkedő rendőrök jelentésükben és a feljelentésben azt állították, hogy a szolgálati gépkocsival D. Településen belterületén, a P. utcában a főút felé haladtak, ahol a vasút átjáró előtt szabályosan a vasúti fénysorompó tilos jelzése miatt már megállt három személygépkocsi. A szolgálati gépjárművel megálltak mögöttük és vártak, amikor észlelték, hogy a panaszos gépkocsija, a vasúti fénysorompó tiltó jelzése ellenére áthajt a vasúti átjárón a főút felől D. Település, P. utca irányába. Előtte egy másik, Skoda Fabia típusú személygépkocsi is a fénysorompó tiltó jelzésére hajtott át a vasúti átjárón. Ezt követően mindkét gépkocsivezetőt intézkedés alá vonták.

A szabálysértési eljárásban meghallgatott tanú (B. J. L.) pedig azt adta elő, hogy ő a piros jelzés végén, „fehéren” ment át a sorompó felnyílása után és befordult a benzinkútra és látta, hogy a jelzés ismét piros színű. Ekkor látta, hogy két gépjármű áthalad a tiltó jelzés ellenére a vasúti átkelőn.

A Testület nem vizsgálja, hogy a panaszos cselekménye megvalósította-e a szabálysértés tényállását, csupán azt értékeli, hogy a panaszos magatartása megfelelő szintű gyanút biztosít a rendőri intézkedéshez.

A Testület továbbá felhívja a figyelmet, hogy a Szolgálati Szabályzat fentebb említett 3. §-ának (1) bekezdésében írt „bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése” fordulata nyilvánvalóan nem jelenti azt, hogy az adott bűncselekménynek, illetőleg szabálysértésnek valójában fenn is kell állnia: elegendő ugyanis szemrevételezéssel és a rendelkezésre álló vizsgáló eszközökkel az arra megalapozottan utaló körülmény észlelése.

A panaszos férjének az az előadása, miszerint amikor hátrafordult látta, hogy ismét piros jelzés van, az intézkedő rendőrök előadását erősíti a jelzőlámpa állapota kapcsán.

Jelen esetben az a tény, hogy míg a rendőrautó tiltó jelzés miatt az átkelő előtt álló sorban várakozott, addig két gépjármű áthaladt az ellenkező irányból az átkelőn az ismételt tiltó

jelzés alatt, megalapozza annak a gyanúját, hogy az áthaladás megkezdésekor is tiltó jelzés volt már érvényben, és ezért a panaszos megsértette a közúti közlekedés szabályait. A Testület megítélése szerint tehát a fent részletezettek észlelése alapján a rendőrök intézkedési kötelezettsége fennállt szabálysértés gyanúját észlelték.

A Testület megállapítása szerint az intézkedő rendőrök a jogszabályi előírásoknak megfelelően, kellő jogalap birtokában jártak el a panaszossal szemben. A Testület ehelyütt ismételt megjegyzi, hogy ez a megállapítása nem jelent az ügyben érdemi állásfoglalást a szabálysértés elkövetésével kapcsolatban.

A fent írtak alapján szabálysértés elkövetésének gyanúja miatt intézkedési kötelezettsége volt a panaszos cselekményét észlelő rendőröknek, tehát indokoltan állították meg a panaszost az intézkedő rendőrök azért, hogy szabálysértési felelősségrevonás érdekében igazoltassák.

3) Ezt követően a Testület a panaszos megállításának módját vizsgálta.

A panaszos ezzel kapcsolatban azt adta elő, hogy miután áthaladt egy fehér autót követve a vasúti átkellőn, látta, hogy az előtte haladó kocsi lehúzódik, és megáll. A panaszos, mivel szabályosan ki tudta kerülni, balra indexelt, és megkezdte az előzést. Ekkor balról elévágott egy rendőrautó, ami nem „szirénázott”, de nem is villogott. A panaszos ekkor hirtelen jobbra kapta a kormányt és vészfékezett, hogy nehegy nekimenjen a járőrautónak.

A panaszos férje tanúvallomásában szintén azt adta elő, hogy egyszer csak melljük ért egy rendőrautó és majdnem leszorította őket, bevágott eléjük, és villogtatott.

A Testületnél szintén panaszt előterjesztő B. Gy. a történeteket úgy adta elő, hogy a rendőrautó a vasúti átkellőt követő egyik mellékúton állt, ahonnan az egyik rendőr integetett neki, ezért leállt. Ekkor a rendőrautó hirtelen nagy sebességgel elindult, és egy Renault elé vágott, és így megállásra kényszerítette azt. A Renault nagyot fékezett, és letért jobbra, az útpatkára.

Az intézkedő rendőrök mindezen előadásokkal ellentétesen jelentésükben előadták, hogy fénysorompó tilos jelzése miatt az átkellőnél álló autók mögött megálltak, és a szabálytalanság észlelése után a gépkocsi megkülönböztető jelzését bekapcsolták és a két gépkocsi után fordultak. Jelzésüket előbb a Skoda Fábria vezetője vette észre, aki leállt. Ezt követően szabályosan megelőzték a másik gépkocsit, majd a KRESZ 6. § (2) a–b) pontja alapján H. R. r. törzsőrmester karja fel-lemozgatásával megállásra szólította fel a gépkocsi vezetőjét, aki ennek eleget tett.

A szabálysértési eljárás keretében meghallgatott egyik tanú (S. Cs.) elmondta, hogy miután a két kocsi áthaladta a piros jelzésen, a rendőrautó utánuk fordult és megállította őket. B. J. L. tanú ugyanígy adta elő az esetet, annyival kiegészítve, hogy rendőrségi hangjelzést is hallott mielőtt megállították a két autót.

A rendőri jelzéseket a KRESZ 6.§ (2) bekezdése szabályozza, eszerint, „ha a rendőr a forgalmat nem útkereszteződésben irányítja,

a) a járművek megállítására

aa) karjának vagy fehér szegélyű piros tárcsának függőleges feltartásával, piros vagy fehér fény körbeforgatásával, illetőleg síppal ad jelzést,

ab) menet közben a megkülönböztető fényjelzést használó gépkocsiból, illetve motorkerékpárról ad jelzést, karjának, fehér szegélyű piros tárcsának, piros vagy fehér fényű lámpának fel-le mozgatásával, illetőleg hangszórón vagy a megállásra felhívó szövegű felirattal;

b) a megkülönböztető fényjelzést használó gépkocsiból vagy motorkerékpárról, illetőleg rendőrségi helikopterről hangszórón keresztül adott, a követendő közlekedési magatartásra vonatkozó utasításának megfelelő módon kell az úton közlekedő jármű vezetőjének eljárnia.”

Az előzés szabályait pedig a KRESZ 34. §-a rendezi, eszerint előzni abban az esetben szabad, ha

a) az előzés céljából igénybe venni kívánt forgalmi sáv olyan távolságban szabad, hogy - figyelemmel az előzni kívánó és a megelőzendő jármű sebessége közötti különbségre - az előzés a szembejövő forgalmat nem zavarja;

b) az előzni kívánó jármű előzését más jármű nem kezdte meg;

c) az előzni kívánó jármű előtt ugyanabban a forgalmi sávban haladó másik jármű előzési szándékot nem jelzett;

d) az előzés során a megelőzendő jármű mellett megfelelő oldaltávolságot lehet tartani;

e) a vezető az előzés befejezése után a járművel a megelőzött jármű elé, annak zavarása nélkül vissza tud térni.

A Testület ismételten felhívja a figyelmet a III. rész 1) pontjában már kifejtett gyakorlatára, miszerint hatáskör hiányában szabálysértés, illetve bűncselekmény elkövetését – sem a panaszos, sem a rendőr magatartása tekintetében – nem vizsgálja. Ettől függetlenül ugyanakkor azt, hogy a szabálysértési vagy bűncselekményi tényállásszerűséget adott esetben megalapozó rendőri fellépés egyúttal megvalósítja-e valamely alapvető jog megsértését, értékeli a panaszeljáráásban. A konkrét esetben ez azt jelenti, hogy arról, hogy a rendőrök a megállítás módjával megvalósítanak-e valamilyen bűncselekményt vagy szabálysértést a Testület nem foglalhat állást. Mivel azonban a rendőrök magatartása – akár a szabálysértési, bűncselekményi gyanú fennállása nélkül is – alkalmas lehetett arra, hogy akadályozza a panaszos biztonságos közlekedését, azaz veszélyeztesse a panaszos testi épséghez, fizikai integritáshoz, személyi biztonsághoz való alapjogát, a kérdésnek ezt a vonatkozását vizsgálni kellett.

Bár az Rtv. 92. §-a bekövetkezett jogsértésről beszél, a Testület a rendelkezést kiterjesztően alkalmazza azokra az esetekre is, amikor a rendőrség tevékenysége következtében valamely alapjog sérelmének közvetlen és nagyfokú veszélye áll fent, hiszen a rendőrség működésével szemben alapvető követelmény, hogy az ne veszélyeztesse az állampolgárok alapvető jogait, amint az, az Rtv. 2. § (1) bekezdéséből is következik. („A Rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A Rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.”)

A veszélyeztetés mértékének szempontjából van jelentősége annak, hogy a rendőrségi jármű milyen távolságra, milyen módon előzte meg a leállítandó járművet, hiszen tekintettel arra, hogy a KRESZ normáit a közlekedés biztonságának és zavartalanságának garantálása érdekében alkották meg, nyilvánvaló, hogy a KRESZ fent hivatkozott rendelkezésében meghatározott megfelelő oldaltávolság megtartása esetén a veszélyeztetés nem valósul meg. Amennyiben viszont ennél kisebb a két autó közötti távolság, úgy mérlegelés kérdése, hogy a

veszélyeztetés mértéke eléri-e azt a szintet, amelynél indokolt lehet az alapjogsértés megállapítása.

A panaszos, a tanúk és a rendőrség álláspontja egymásnak ellentmond abban, hogy miként történt a panaszos leállítása, használtak-e a rendőrök megkülönböztető jelzést, mekkora volt az előzés során a két gépjármű közötti távolság.

Erre való tekintettel a Testület a bizonyítékok ellentmondásossága miatt nem tudta megállapítani, hogy a gépjármű megállításának módjával a rendőrök megvalósították-e a panaszos testi épségének, személyi biztonságának olyan fokú veszélyeztetését, amely alapjogi jogséreelmet eredményezett volna.

4) Ezt követően a Testület a rendőri fellépés szabályainak megtartását vizsgálta.

A panaszos kifogásolta az intézkedő rendőrök hangnemét. A panaszos előadása szerint az igazoltatás során a rendőrök végig arrogáns módon viselkedtek, lekezelő hangnemben beszéltek vele. A rendőrök nem mondták meg a nevüket és az azonosítószámukat, kérésre sem.

A panaszos férje úgy nyilatkozott, hogy a rendőrök kissé arrogánsak voltak, mert nem tetszett nekik, hogy a felesége nem akarja aláírni a papírokat.

A Testületnél szintén panaszt előterjesztő B. Gy. előadta, hogy a r. főtörzsőrmester közölte vele, hogy azért állította meg, mert átment a vasúti átjáró tilos jelzésén. Amikor alá akartak vele íratni egy iratot a rendőrök, egyre hangosabb vita alakult ki közöttük. Hallotta, hogy később a panaszos kérte a rendőröktől a nevüket és a jelvéyszámukat, de azok válasza sem méltatva elhajtottak a rendőrautóval.

A rendőri jelentések rögzítik, hogy a miután mindkét járművet megállították, intézkedés alá vonták a vezetőket. Az intézkedés megkezdésekor a Szolgálati Szabályzat alapján közölték a nevüket, beosztási helyüket és, hogy szabálysértés elkövetése miatt állították meg őket és vonták őket intézkedés alá, mivel a vasúti fénysorompó tiltó jelzése ellenére a vasúti átjárón áthajtottak. Miután a panasztételi jogról kioktatták az intézkedés alá vontakat a r. főtörzsőrmester közölni akarta a saját és kollegája nevét és jelvéyszámát, de azt egyikőjük se akarta tudni, rögzíteni. Az intézkedés alatt a panaszos férje idegesen kikiabált a gépjárműből, a panaszos próbálta lecsitítani.

A szolgálati fellépés módját a Rtv. 20. § (2) bekezdése rendezi, eszerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni.

A rendőrök magatartásával kapcsolatban a Testület felhívja a figyelmet az Rtv. 2. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezésekre. Az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőröktől – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaitól – minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Az említett rendelkezés alapján a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire különös súllyal nehezedik

az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége, ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét kihirdető, Budapesten, 2007. július 4-én kelt a Független Rendőri Szakszervezet főtítkárnak, az Országos Rendőrfőkapitánynak, és a Belügyi és Rendvédelmi Dolgozók Szakszervezete főtítkárnak közös nyilatkozatát (a továbbiakban: Etikai Kódex), amely – bár legfőképp megsértése következményei tekintetében el kell választani a jogi normáktól, néha céljai és rendelkezései a jogi normákéival egybeesnek – megtestesíti az állampolgárok rendőrökkel szemben támasztott elvárásait, erkölcsi iránymutatásul szolgál, illetve morális alapot biztosít a Rendőrség számára. Az Országos Rendőrfőkapitány e nyilatkozat aláírásával vállalta, hogy mindent megtesz azért, hogy érvényt szerezzen a benne foglaltak érvényesüléséért. Az Etikai Kódex 1. pontjának második mondata a rendőrrre vonatkozóan előírja: „Önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „A rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint: „Tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá a korábbi állásfoglalásában [65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalása Indokolása II. részének 3. pont] megfogalmazottakat jelen esetben is irányadónak tartja, eszerint: „A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházza fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

Az országos rendőrfőkapitány ezen indokolással is egyetértett 2008. szeptember 10-én kelt, 25800/6/2008. RP. sz. határozatában, és a vizsgált panasznak helyt adott. Az országos rendőrfőkapitány mindkét határozatában a panaszosok „aktív”, esetleg „provokatív” közrehatását illetően azt is kimondta, hogy „az intézkedés alá vont személy provokatív, durva, sértő magatartása nem mentheti az intézkedő rendőr ehhez hasonló viselkedését.”

Ilyen esetekben tehát a Testület figyelemmel a fentiekre következetesen azt a gyakorlatot folytatja, hogy attól függetlenül vizsgálja azt, hogy a rendőrök által tanúsított hangnem és viselkedés alkalmas volt-e a panaszos emberi méltóságának megsértésére, hogy a panaszos magatartására vonatkozó rendőri állításokat figyelembe venni.

Jelen esetben a rendőri és a panaszosi, illetve a tanúk előadása olymértékben ellentmondanak egymásnak és csupán atekintetben egybehangzóak, hogy a rendőr az intézkedés okát megjelölte, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékokból nem lehet megállapítani, hogy az Rtv. 20.§, illetve a 2.§ rendelkezéseinek sérelme valóban megtörtént-e.

Mindezek alapján a Testület nem tudott megnyugtatóan állást foglalni arról, hogy sérült-e a panaszos emberi méltósághoz fűződő joga, ugyanis az egymásnak teljességgel ellentmondó információk miatt nem volt lehetősége felderíteni, hogy megtörténtek-e a panaszos által sérelmezett események.

5) A panaszos beadványában sérelmezte továbbá, hogy a rendőrök nem adtak semmilyen tájékoztatást az eljárás további menetéről. A jogorvoslati lehetőségekről sem kapott felvilágosítást az intézkedő rendőröktől.

Az intézkedő járőrök jelentésükben előadták, hogy az intézkedés befejezése előtt mindkét intézkedés alá vont személlyel közölték, hogy amennyiben a rendőri intézkedés ellen panasszal élnek, akkor panaszukat a Független Rendészeti Panasztestületnél vagy rendőrkapitányságnál jelenthetik be.

A panasztételi lehetőségre vonatkozó tájékoztatási kötelezettséget az Rtv. 20.§ (2) bekezdés II. mondata írja elő, eszerint a törvény V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről.

Jelen esetben a tájékoztatási kötelezettségre vonatkozó előadások között ellentmondás van, de a Testület figyelemmel arra, hogy a panaszos az intézkedést követően megbeszélte a másik gépjárművezetővel, hogy panaszt tesznek és ezért az intézkedést követően, kb. 40 perccel később, 14 óra 36 perckor megjelentek a D. Települési Rendőrőrsön, majd ott az erre vonatkozó külön tájékoztatás nélkül, maguk döntöttek úgy, hogy a Testülethez fordulnak, elfogadta a rendőri állításokat, miszerint a panaszos és a másik gépkocsivezető megkapta a szükséges tájékoztatást a panasztétel lehetőségéről, mivel mindezen körülmények arra utalnak, hogy a panaszos tisztában volt a jogorvoslati lehetőségeivel.

Minderre tekintettel a Testület álláspontja szerint a tájékoztatási kötelezettség kapcsán nem sérült a panaszos jogorvoslatihoz való joga.

6) A Testület ezt követően a panaszos azon kifogását vizsgálta, miszerint a D. Települési Rendőrőrsön nem vették komolyan őket, és több mint egy órát kellett várniuk, amikor panaszt kívántak tenni. Majd ezt követően megérkező T. K. r. százados igazoltatta őket és egy fehér papírlapra rögzítette az adataikat, noha jelezték, hogy már nem a rendőrségen, hanem a Testületnél kívánnak panaszt tenni.

a) Az őrsparancsnok átiratában előadta, hogy a panaszossal beszélő B. r. alezredes a városba telepített veszélyhelyzeti rendőri törzs vezetését látta el. A törzs működése az A. Városi Rendőrkapitányságtól és a D. Települési Rendőrőrstől függetlenül történik. A panaszosok megjelenésekor úgy ítélte meg, hogy mindenképpen parancsnok foglalkozzon velük, ezért utasította az A. városi Rendőrkapitányság ügyeletesét, hogy az ügyeletes tiszt menjen a helyszínre és vegye fel a bejelentést.

Az A. városi Rendőrkapitányságon a hivatali időn túl az ügyeletesi tiszt beosztás készenléti szolgálat formájában kerül ellátásra, heti bontásban. A beosztott tiszt lázas megbetegedése miatt T. K. r. százados közrendvédelmi alosztályvezetőt kérte meg, 14 óra 58 perckor, hogy vegye fel a bejelentést, aki ennek eleget tett és 15 óra 38 perckor A. városi otthonából D. településen volt, ahol az akkor hozzátvetőlegesen egy órája várakoztak a panaszosok.

T. K. r. százados a jelentésében előadta, hogy 2011. február 20-án 14 óra 58 perckor az ügyletes tiszt telefonon hívta és afelől érdeklődött, hogy tudna-e segíteni egy D. települési panasz felvételében. Ezt követően a r. százados telefonon értesítette a D. települési őrsparancsnokot, aki helyi lakos is egyúttal, hogy amennyiben otthon tartózkodik, a gyorsabb ügyintézés miatt fel tudná-e venni ő a panaszt, de közlése szerint már alkoholt fogyasztott.

Ezután a r. százados gépjárművel lement D. település, az őrs épületéhez, ahová 15 óra 36 perckor érkezett meg – ami lakóhelyétől 14, 6 km-re található.

A D. település és A. város között található kb. 15 km-es távolság a közúthálózatot igénybe véve kb. 25-30 perc alatt tehető meg. A rendőri jelentésekből kitűnik, hogy miután a r. alezredes észlelte, hogy nem az ő kötelékébe tartozó rendőrök intézkedtek, hanem az A. Városi Rendőrkapitányságé, haladéktalanul intézkedett a panaszfelvétele végett. Ezt követően a r. százados kb. fél óra múlva ért a helyszínre, ami megfelel a két település közötti távolságnak.

A Testület álláspontja szerint a kb. egy óra időtartamú várakozás nem olyan eltúlzott mértékű, ami jogsérelmet okozott volna a panaszos oldalán, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült az eset kapcsán.

b) T. K. r. százados jelentésében előadta, hogy a panaszos és társa panaszának rögzítése érdekében érkezett meg D. településre. A rendőrőrsön felszólította a panaszost és társát a személyazonossága igazolására, aminek eleget tettek. Ezután megkérte őket, hogy nagy vonalakban adják elő, hogy mi a panaszuk tárgya. Ekkor a panaszos és a társa már jelezte, hogy nem a rendőrségen, hanem a Panasztestületnél kíván panaszt tenni. Röviden elmondták a történeteket. Ekkor a r. százados közölte velük, hogy jelentést fog készíteni az általuk elmondottakról. A jelentésében javasolta a közigazgatási eljárás megindítását a panasz kapcsán.

Az őrsparancsnok átiratában előadta, hogy a r. százados azért rögzítette fehér lapra a hallottakat, mert otthonról érkezett. Miután a rögzített adatokat jelentésbe foglalta, a fehér lapot megsemmisítette.

Az Rtv. 29. § (1) bekezdése szerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

A Testület már több korábbi állásfoglalásában is utalt arra, továbbá a rendőri igazoltatásról az Országos Rendőr-főkapitányság által 2008-ban kiadott részletes tájékoztató is kiemeli, hogy az igazoltatás (mint minden rendőri intézkedés) célhoz kötött. A tájékoztató alapelveként rögzíti továbbá, hogy az igazoltatás nem lehet önmagáért való, mindig kell lennie valamilyen alapjának és céljának, melyet a rendőr az Rtv. 20. §-ának megfelelően köteles is közölni az intézkedés alá vont személlyel.

A jelen esetben a rendőri jelentésekből nem tűnik ki, hogy mi szükség volt az igazoltatásra.

A Testület álláspontja szerint tekintettel, hogy a panaszos jelezte, hogy nem kíván panasszal élni a rendőrkapitányságon az intézkedéssel szemben, hanem panaszát írásban a Testületnél szeretné előterjeszteni, szükségtelen volt a panaszos igazoltatása, mivel semmilyen olyan egyéb körülmény – pl. további intézkedés szükségessége – nem állt fenn, ami indokolta volna az igazoltatás szükségességét.

A fentiek alapján az igazoltatással elérni kívánt tényleges cél hiányában a Testület megállapította, hogy a panaszos igazoltatására szükségtelenül és indokolatlanul került sor, aminek eredményeként megvalósult a panaszos személyes adatok védelméhez fűződő jogának megsértése.

Az Rtv. 29. §-ának (2) bekezdése alapján „az igazoltatott nem állt fenn, köteles a személyazonosító adatait hitelt érdemlően igazolni. A személyazonosságot – a személyazonosító igazolványon túl – minden olyan hatósági igazolvány igazolja, amely tartalmazza a személyazonosításhoz szükséges adatokat. Az igazoltatott kizárólag ezen okmányok egyikének bemutatására kötelezhető.” Az idézett törvényhely (3) bekezdése az intézkedés alá vont személy adatainak rögzítését arra az esetre írja elő, ha azokra további intézkedéshez, eljáráshoz szükség van, vagy a rögzítést egyéb körülmények indokolják. Ebben az esetben az igazoltatott azon személyazonosító adatai jegyezhetők le, amelyek a 29. § (8) bekezdése alapján a következők: az érintett személy neve, születési helye, születési ideje és anyja születési családi és utóneve. Az Rtv. 29. § (7) bekezdése értelmében továbbá az igazoltatás során rögzített adatokat főszabály szerint az intézkedés befejezését követő 180. napon meg kell semmisíteni.

Az igazoltatás és az igazoltatott adatai rögzítésének részletszabályait a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) tartalmazza. 38. §-ának (2) bekezdése előírja, hogy „az igazoltatás során meg kell állapítani a személy azonosságát, és az igazoltató lapon rögzíteni kell annak az igazoltatottnak az Rtv. 29. §-ának (8) bekezdése szerinti személyazonosító adatait, az igazolványának sorozatát és számát, valamint az igazoltatásának helyét, idejét és okát, akinél ez a további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények ezt indokolják”.

Mivel a Testület a panaszos igazoltatását is jogszerűtlennek minősítette, az annak keretében történt adatrögzítés a Testület álláspontja szerint szükségszerűen jogsértő módon zajlott, és megvalósította a panaszos személyes adatok védelméhez fűződő jogának sérelmét.

IV.

A fentiek alapján a Testület megállapította, hogy fennállt a rendőrök intézkedési kötelezettsége, ugyanakkor a szolgálati fellépés, illetve megállítási módja kapcsán az ellentmondó bizonyítékok miatt alapjogsértést nem tudott megállapítani, valamint álláspontja szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz és jogorvoslathoz való joga a panasszal kapcsolatos tájékoztatás és az ügyintézés hossza miatt. A Testület mindemellett megállapította a rendőrsőn történt igazoltatás és adatrögzítés kapcsán a panaszos személyes adatok védelméhez fűződő jogának enyhe sérelmét, ezért a Testület – figyelemmel a panaszos előzetesen bejelentett tiltakozására – a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2011. augusztus 31.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTÉSTÜLET